

MEZIŘÍČSKÉ KALENDÁRIUM BŘEZNA 2010

7.3.1850 - se narodil v Hodoníně filosof a politik Tomáš Garrigue Masaryk. V letech 1907 a 1911 byl zvolen poslancem říšské rady za IV. volební obvod tzv. valašských měst. Jako poslanec do Valašského Meziříčí často zajížděl. Zasloužil se o vznik Československé republiky, byl čtyřikrát zvolen jeho presidentem. V letech 1924 a 1928 jako president republiky navštívil Valašské Meziříčí. Zemřel 14.9.1937 v Lánech u Prahy.

10. 3. 1910 - se narodil ve Staré Vsi (Altendorf) u Přerova katolický kněz, teolog a historik František Šigut. Po absolvování gymnasia v Přerově v r. 1930 studoval na teologické fakultě v Olomouci, kde byl žákem Augustina Aloise Neumanna (1891 – 1948) – augustiniána, historika a profesora církevních dějin. Na kněze byl vysvěcen v roce 1936. Poté působil jako katecheta a vyučoval jako gymnasiální profesor náboženství ve Valašském Meziříčí a v Uničově do roku 1946. Po válce byl jako člen ČSL místopředsedou zdejšího Okresního národního výboru ve Valašském Meziříčí. Mimo tuto funkci se stal i referentem

pro konfiskovaný majetek Němců, kolaborantů a zrádců. A právě tuto funkci měl údajně zneužít pro své osobní obohacení. Byl však hlídkou SNB zadržen, předán Krajskému soudu do Nového Jičína, odsouzen a uvězněn. Díky brzké amnestii presidenta Beneše si však ve vězení dlouho nepobyl. V letech 1946-1949 působil na konzistoři v Kroměříži. V roce 1949 byl pak přeložen jako kaplan do Opavy – Komárova. Od 1.3.1949 působil jako kooperátor ve farnosti Opava – Komárov a Raduň, kde se stal od 15.1.1959 do svého onemocnění (opakování slabého záchvatu mozkové mrtvice v květnu, 7 týdnů v nemocnici, pak do prosince v domácím léčení) 15.12.1963 farářem - administrátorem. Od 15.12.1963 byl kaplanem u P. Marie a duchovním správcem dominikánek na Rooseveltově ulici v Opavě. V komárovském kostele pak oslavil 1.100. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje. Prof. Šigut obstaral za svého působení na Opavsku na 400 nových Božích cest. V posledních letech svého života působil jako duchovní opatrovník v Domově důchodců v Opavě. Zemřel 1. února 1970 po přijetí posledního pomazání ve věku nedožitých 60 let. Po krátkém rozloučení v kostele Panny Marie v Opavě, které proběhlo 4. února 1970, bylo jeho tělo převezeno a pohřbeno v rodinné hrobce ve Staré Vsi u Přerova.

Prosazoval se ale především jako regionální historik výtvarného umění, kronikář, literární publicista a vlastivědný pracovník. Jako velice přičinlivý a plodný badatel v oblasti historie je autorem celé řady textů především z oblasti církevních dějin. Velká část jeho děl zůstala bohužel nevydána nebo pouze v rukopise. Mimo jiné vydal však publikace:

Kardinál Dr. František Bauer, Valašské Meziříčí 1942, 32 stran

Dějiny farnosti valašskomeziříčské, Posvátná místa, Valašské Meziříčí 1940, 130 stran

Poutní místo Zašová, Valašské Meziříčí 1944

Napsal také 6 studií o moravském světcu Janu Sarkanderovi,

Poutě k Panně Marii Dubské (Dub u Přerova, Valašském Meziříčí 1944), 91 stran,

Dějiny kostela Panny Marie a komendy Německého řádu v Opavě do doby husitské (Academia 1969 i zvláštní otisk Slezský sborník č. 4/1969),

Korespondence dominikánského kláštera v Opavě o desátky z Kylešovic.

Pokus o zřízení prvního fideikomisu ve Slezsku (Academia 1969 i zvláštní otisk Slezský sborník č. 1/1969),

Volba olomouckého biskupa Karla z Lichtenštejna a její zákulisí (Academia 1970 i zvláštní otisk Slezský sborník č. 1/1970),

Spiknutí proti smlouvě libeňské a Mikuláš Sarkander (Opava – Academia 1969 i zvláštní otisk Slezský sborník č. 2/1969), přispíval do Slezského sborníku i do Časopisu Slezského muzea.

Deska na hrobce rodiny Šigutů ve Staré Vsi u Přerova

Matka prof. P. Františka Šiguta zemřela v r. 1955 v Suchých Lazcích u Opavy (podle farní pamětní knihy farnosti komárovské na str. 211 – 212). Prof. Šigut psal zápisy pro kroniku na volné listy v letech 1950 – 1960, pak byly přepisovány do kroniky.

15.3.1975 – zemřel ve Valašském Meziříčí významný vlastivědný pracovník **František Dobeš** (rodák ze Stříteže nad Bečvou dne 17.12.1895 a autor rozsáhlého, hluboce fundovaného pětidílného díla „Kniha o Stříteži“ – srovnání s „Knihou o Kostí“ renomovaného historika Josefa Pekaře není sice zcela oprávněné, ale má určitou opodstatněnost). Pracoval jako prokurista pily J. Křížan (byl vlastně švagrem J. Křížana staršího, zemřelého v r. 1941), ale díky své nezměrné pili a pracovitosti na poli historického bádání dokázal zpracovat a vydat řadu publikací z regionální historie. Jeho zmíněná „Kniha o Stříteži“ nebo „Kronika rodu Dobšů ze Stříteže nad Bečvou“ jsou zpracovány s pedantismem profesionálního pozitivistického historika. Ve spolupráci s J. Janovským zpracoval dosud nevydanou historii Reichových skláren v Krásně n. B. a zasloužil se také o vydání knihy F. Dostála „Valašské Meziříčí v pamětech třicetileté války.“

17.3.1910 – zemřel ve svém domě ve Valašském Meziříčí (Gymnasiální ulice, č. 177) ve věku nedožitých 61 let místní notář (od roku 1883) a dlouholetý poslanec (16 let, tj. 1890-1906) zemského sněmu **pan Antonín Hulka**, rodák z rodiny rolníka v Kotojedech u Kroměříže (nar. 29. března 1849), které jsou od roku 1960 součástí Kroměříže. Po absolvování arcibiskupského gymnasia v Kroměříži v roce 1869 studoval práva ve Vídni a v Praze. Oženil se s Josefou Pecníkovou, narozenou 26. listopadu 1853 v Jarohňovicích u Kroměříže. V Praze se jim také 24. května 1872 narodil jejich jediný potomek, syn Otakar. Po absolvování studia práv roku 1873 nastoupil notářskou a soudní praxí a 12. června 1879 byl jmenován c. k. notářem v převážně německých Dvorcích (Hof) nedaleko Moravského Berouna, donedávna okres Bruntál. 20. února 1883 byl Hulka přeložen do Valašského Meziříčí, kam se také zanedlouho přestěhoval i s manželkou, synem a tchyní. Záhy po

svém příchodu do Valašského Meziříčí se aktivně zapojil do společenského života města. Již brzy po svém příchodu se stal velitelem dobrovolného hasičského sboru ve městě. V letech 1885 – 1893 byl členem obecního výboru ve Valašském Meziříčí. 19 let pak působil jako předseda okresní hospodářské jednoty a byl také dlouholetým předsedou místní besedy. Delší dobu byl členem c. k. notářské komory v Olomouci a těsně před smrtí byl zvolen jejím prezidentem. Byl jmenován čestným občanem mnoha obcí na Valašsku a čestným členem učitelských spolkových organizací. Stal se také významným činovníkem s „funkcí pro celé Valašsko“ v přípravném odboru pro Národopisnou výstavu československou, který byl ve Valašském Meziříčí ustaven v roce 1892.

Od roku 1890 se ovšem začal prosazovat v moravské zemské politice. V tomto roce poprvé kandidoval ve volebním okrese venkovských obcí soudních okresů Valašské Meziříčí, Rožnov p. R. a Vsetín a ve 3. kole získal nakonec nadpoloviční většinu a stal se poslancem Moravského zemského sněmu v Brně. Stejný úspěch zopakoval pak mnohem přesvědčivěji již v prvním kole v letech 1896 a 1902. Při svém prvním zvolení byl Hulka kandidátem v té době jediné české strany, totiž strany národní. Po rozkolu ve straně v roce 1891 se Hulka přidal k odštěpené straně lidové a zůstal jí věrný. Hlavním polem jeho působnosti na sněmu byly otázky školství. V letech 1895-1906 byl členem školského odboru, podal množství interpelací, návrhů a rezolucí a o problémech ve školství také mnohokrát přednášel řeč při schvalování rozpočtů národních a

měšťanských škol, učitelského penzijního fondu nebo při schvalování zemského rozpočtu. Často kritizoval nepoměr v počtech českých a německých škol na Moravě, zasazoval se o zvyšování dotací na stavbu škol a na zřizování měšťanských škol. Často upozorňoval na nedostatečné financování škol, hlavně v chudých vesnicích a popisoval velmi špatné podmínky, za jakých se vyučuje ve školách na Valašsku. Prosazoval ale také zřizování odborných škol. Doporučoval petice družstva pro zřízení košíkářské školy v Rožnov p. R. Podal návrh na zřízení zimní hospodářské školy ve Val. Meziříčí a žádal podporu pro Ústav pro vzdělávání učitelek ve Val. Meziříčí. Ten byl městu povolen v r. 1903 a Antonín Hulka se stal předsedou jeho Kuratoria. Snažil se také zlepšit postavení učitelů změnou jejich disciplinárního řádu, což mu vysloužilo širokou volební podporu této sociální skupiny. Další Hulkovy priority na zemském sněmu byla pomoc oblastem postiženým živelními pohromami, především Valašsku, boj proti devastaci velkých ploch lesů novým majitelem rožnovského a valašsko-meziříčského velkostatku baronem Popperem či podpora výstavby silnic a železnic na Valašsku. V roce 1907 se Hulka dokonce pokusil kandidovat do říšské rady, ovšem nikoli proti Masarykovi, tedy ve 4. volebním obvodu českých měst na východní Moravě, nýbrž v 18. českém volebním obvodě místních obcí soudních okresů Rožnov p. R., Vsetín a Vizovice. Avšak zde i vlastními chybami už neuspěl.

Při hodnocení jeho osobnosti je třeba ocenit, že byl ve městě schopen založit a po několik let i z vlastních zdrojů vydržovat dívčí měšťanskou školu. Vedle starosty JUDr. Aloise Mikyšky a vedle střídajících se osobností okresních hejtmanů patřil ke trojici osobností ve městě, které disponovaly největším vlivem, postavením či majetkem. Avšak zase tak oblíbený ve svém domácím regionu nebyl. Neřadil se ani mezi místní konzervativní klerikály, ale nepatřil ani mezi stoupence později vzniklého pokrokového spolku. Obě strany mu vyčítaly jeho nestálou povahu a oportunistus. Poklesu důvěry u místních obyvatel je možno také přičíst jeho nezvolení v zemských volbách v roce 1906. Byl pohřben v sobotu 19. března 1910 na městském hřbitově ve Valašském Meziříčí.

22.3.1920 – narodil se Ivan Kolařík, absolvent gymnasia ve Valašském Meziříčí a student medicíny. Člen odbojové skupiny OUT DISTANCE. Donucen okolnostmi odboje, zvolil dobrovolnou smrt 1.4.1942 ve Vizovicích.

28.03.1955 – zemřel lidový muzikant a kapelník Antonín Matalík, autor „valašské hymny“ My zme Valaši. Narodil se ve Valašském Meziříčí 6. července 1880. Vyučil se obchodním příručím, před válkou pracoval u dráhy. Přežil frontové nasazení v I. světové válce a poté pracoval ve sklárně u Reichů. Zde také hrál v závodní hudbě na bicí a na housle a hrál také v proslulé Pekarově kapele. Roku 1925 si Matalík založil vlastní kapelu ve složení: 2 housle, klarinet, cimbál, basa a v případě potřeby i harmonika. Nejvíce se hrála skladba Mašina. Zejména ve čtyřicátých letech dvacátého století byla populární jeho Kapela strýca Matalíka. Zemřel 28.3.1955 ve Valašském Meziříčí. Ve V. M. hráli na Panském šenku (někdejší hotel Radhošť), u Panáčků, u Stolářů, na majálesech a výstavách. O prázdninách hrávali ve Valašském muzeu v Rožnově pod Radhoštěm.